Täysistunto

Keskiviikko 25.3.2026 klo 14.00—15.58

4. Hallituksen esitys eduskunnalle pienten riita-asioiden menettelyä koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 89/2025 vp
Valiokunnan mietintö LaVM 4/2026 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö LaVM 4/2026 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Lakivaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Eerola, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.29 **Juho Eerola ps** (esittelypuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Esittelen nyt lakivaliokunnan mietinnön, jonka aiheena on pienten riita-asioiden menettely. Mietintö oli lakivaliokunnassa yksimielinen, niin kuin usein on, eli ei tullut tästä suurta eikä pientä riita-asiaa meillä valiokunnassa.

Tässä hallituksen esityksessä siis ehdotetaan uutta, tällaista pienten riita-asioiden menettelyä. Kyse on uudenlaisesta oikeudenkäyntimenettelystä, jossa käsitellään asuinhuoneiston vuokrasuhteeseen perustuvat riita-asiat, jos riita on enintään 10 000 eurosta tai jos riidalla ei edes ole mitään rahamääräistä arvoa. Asia tulee käsitellä edelleen täysimittaisessa riita-asian menettelyssä, jos sen käsittely näitten pienten riita-asioiden menettelyssä ei ole asian laadun tai laajuuden vuoksi soveliasta, eli jos se siis ei ole pieni. Tämä ehdotettu uusi menettely muuttaa asuinhuoneiston vuokrasuhdetta koskevien asioiden käsittelyä käräjäoikeudessa. Kyse on siis täysimittaista riita-asian oikeudenkäyntiä kevyemmästä ja yksinkertaisemmasta menettelystä, jossa asianosainen voi ajaa asiansa ilman juristin apua ja jossa asianosaisen oikeudenkäyntikuluriski on verraten matala.

Lakivaliokunta pitää näitä ehdotettuja muutoksia ihan perusteltuina ja oikeinkin tarpeellisina. Tässä esityksen taustalla on tehdyt havainnot siitä, että Suomessa näihin tuomioistuimiin saatetaan kansainvälisesti katsoen vähän riitaisia riita-asioita. Erityisesti pienehköjen riita-asioiden määrä on vähentynyt vähentymistään. Samaan aikaan riita-asioiden oikeudenkäyntikulut ovat kuitenkin merkittävästi kasvaneet. Oikeudenkäyntiä saatetaan siten siis välttää tämän kuluriskin vuoksi. Lisäksi tähän halukkuuteen saattaa riita-asia tuomioistuimen ratkaistavaksi arvioidaan vaikuttavan se, että nämä oikeudenkäynnit kestävät Suomessa tolkuttoman pitkään.

Perustuslakivaliokunta, joka antoi meille lakivaliokuntaan lausunnon, kiinnitti esityksestä sanoessaan huomiota siihen, että tämä ehdotettu lainsäädäntö koskee hyvin, hyvin kapeaa asiaryhmää. Perustuslakivaliokunta pitääkin erittäin tärkeänä, että pienten riita-asioiden menettelyn soveltamisalaa pyritään mahdollisimman pian tulevaisuudessa nyt ehdote-

tusta menettelystä saadut kokemukset huomioon ottaen laajentamaan muillekin sektoreille. Myös lakivaliokunnassa kiinnitettiin huomiota tähän ihan samaan asiaan eli suppeaan soveltamisalaan. Lakivaliokunta myös pitää tärkeänä, että pienten riita-asioiden menettelyn soveltamisalan laajentamista selvitetään ja soveltamisalaa mahdollisimman joutuisasti koetetaan laajentaa myöskin sitten muihin asiaryhmiin. Tämän myötä valiokunta ehdottaa edellä esittämästäni lausuman hyväksymistä.

No, koska kyse on periaatteellisesti ja käytännön kannalta merkittävästäkin uudistuksesta, sen toimivuutta ja vaikutuksia tulee jatkossa seurata ja toimittaa asiasta meille lakivaliokuntaan selvitys — sille tulevalle lakivaliokunnalle, keitä siellä sitten istuukaan — vuoden 2030 loppuun mennessä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää muun muassa pienten riita-asioiden menettelyn soveltamisalaan, oikeudenkäyntiasiamiehen ja -avustajan kelpoisuutta ja oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevien säännösten toimivuuteen sekä uudistuksen vaikutuksiin oikeuden saatavuuteen, asioiden käsittelyaikoihin sekä vielä tuomioistuinten asiamääriin ja voimavaroihin. Tässäkin valiokunta ehdottaa lausuman hyväksymistä. Se on se meidän lausumaehdotus kakkonen.

No sitten, arvoisa puhemies, oikeudenkäyntiasiamiehen ja -avustajan kelpoisuusvaatimuksista muutama sananen. Tässä esityksessä ehdotetaan, että pienten riita-asioiden menettelyssä asianosaisen oikeudenkäyntiasiamiehenä tai -avustajana voi toimia rehellinen ja muutoin kyseiseen tehtävään sopiva ja kykenevä täysi-ikäinen henkilö, joka ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole millään lailla rajoitettu, eli on täysi-ikäinen ja täysivaltainen. Siten myös mainitut edellytykset täyttävä ihan tavallinen maallikko tai esimerkiksi joku oikeustieteen ylioppilas saa toimia oikeudenkäyntiasiamiehenä tai -avustajana. Ehdotus siis poikkeaa riita-asian oikeudenkäyntiasiamiehen ja -avustajan nykyisistä kelpoisuusvaatimuksista, joissa siis edellytetään toimimista asianajajana, julkisena oikeusavustajana taikka sitten luvan saaneena oikeudenkäyntiavustajana. Lakivaliokunta kannattaa hallituksen esittämää ratkaisua. Valiokunnan mielestä pienten riita-asioiden menettelyssä käsiteltävien asioiden ja menettelyn tällainen yksinkertaisuus sekä tuomarin aktiivinen prosessijohto vähentävät tämän avustajan tarvetta.

Sitten muutama sana oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Tässä esityksessä ehdotetaan, että hävinnyt asianosainen voidaan velvoittaa korvaamaan tämän voittaneen asianosaisen oikeudenkäyntikuluja käräjäoikeudessa enintään 500 eurolla, tai jos asiassa on toimitettu pääkäsittely, sitten enintään tonnilla. Lakivaliokunta pitää tätä korvauskatosta säätämistä ihan perusteltuna, vaikka se voi merkitä, ettei voittanut asianosainen aina saa ihan täyttä korvausta näistä oikeudenkäyntikuluistaan. Valiokunta katsoo, että jos korvausvelvollisuutta ei rajoiteta, asianosaisen korvattavaksi tulevien oikeudenkäyntikulujen määrään liittyvä taloudellinen riski ei pienene eikä oikeuden saatavuus siitä parane.

Tämän hallituksen esityksen mukaan ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.4.2026, aprillipäivänä, mutta voimaantulo lykkääntyy esityksen eduskuntakäsittelyn vaatiman ajan vuoksi. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan näitten ehdotettujen lakien onkin sitten tarkoitus tulla voimaan vasta joskus syyskuussa 2026.

Tämä ehkä tässä vaiheessa riittänee. — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Karlsson, olkaa hyvä.

14.37 **Anette Karlsson sd:** Kiitos, arvoisa puhemies, ärade talman! Käsittelemme tänään uudistusta, joka koskee vuokrasuhteisiin liittyviä riitoja. Kyse on pienten riita-asioiden

menettelystä, jota voidaan käyttää esimerkiksi vuokranmaksua, asunnon kuntoa tai häätötilanteita koskevissa riidoissa. Menettely on tarkoitettu tilanteisiin, joissa riidan arvo on enintään 10 000 euroa tai kyse on asiasta, jolle ei ole helppo laittaa hintalappua.

Tavoite on erittäin kannatettava. Se madaltaa kynnystä viedä riita-asia tuomioistuimeen sekä pienentää kuluriskiä ja nopeuttaa käsittelyä. Nykytilanne ei ole kestävä. Liian moni pieni mutta ihmiselle erittäin merkittävä riita jää viemättä oikeuteen, koska pelätään korkeita kustannuksia tai pitkää prosessia. Oikeuden saatavuus ei saa olla kiinni ihmisen maksukyvystä. Tässä uudistuksessa kuluriski rajataan selvästi. Vastapuolen kuluja voi joutua korvaamaan enintään noin tuhanteen euroon asti. Se tekee riskistä ennakoitavan ja madaltaa kynnystä hakea oikeutta. Samalla menettely on kevyempi, pitkälti kirjallinen, eikä asianajaja ole välttämätön. Tuomarin roolia vahvistetaan, jotta asia tulee riittävästi selvitetyksi molempien osapuolten kannalta.

Arvoisa puhemies! Lakivaliokunta kiinnittää aivan perustellusti huomiota siihen, että uudistus jää soveltamisalaltaan kapeaksi. Se koskee vuokrasuhteisiin liittyviä riitoja, vaikka samanlaisia ongelmia on laajasti myös muissa arjen riidoissa. Siksi on tärkeää, että valiokunnan lausuma otetaan vakavasti. Uudistuksen toimivuutta on seurattava ja kokemuksia hyödynnettävä. Jos malli toimii, sitä on syytä laajentaa myös muihin pienempiin riita-asioihin, kuten kuluttajariitoihin.

Arvoisa puhemies! Kyse on perus- ja ihmisoikeuskysymyksestä. Oikeuden saaminen ja oman asian saattaminen tuomioistuimen käsiteltäväksi eivät saa jäädä kiinni rahasta tai jaksamisesta. Tässä Suomella on vielä parannettavaa. Käräjäoikeudet ovat valmiiksi ruuhkautuneet, ja käsittelyajoista on tullut myös kansainvälisiä huomautuksia. Tämä uudistus todennäköisesti lisää asioiden määrää. Jos resursseja ei ole riittävästi, riskinä on, että käsittelyajat eivät lyhene vaan päinvastoin pitenevät. Siksi tilannetta on seurattava tarkasti ja tarvittaessa myös tuomioistuinten resursseja vahvistettava.

Arvoisa puhemies! Tämä uudistus vie oikeaan suuntaan. Kun kynnystä hakea oikeutta madalletaan hallitusti, parannetaan oikeusturvaa ja mahdollisuutta saada oikeutta myös tavallisissa elämäntilanteissa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

14.40 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Suomen oikeusjärjestelmän vahvuus on aina perustunut siihen, että jokainen kansalainen voi luottaa oikeuden saavutettavuuteen ja saatavuuteen varallisuudesta tai asemasta riippumatta. Kun kansalainen tietää, että hänen riitansa voidaan käsitellä oikeudenmukaisesti ja kohtuullisin kustannuksin, vahvistuu samalla koko yhteiskuntamme turvallisuus ja vakaus. Nyt käsittelyssä oleva esitys pienten riita-asioiden menettelystä rakentaa tätä luottamusta. Sen avulla halutaan madaltaa kynnystä viedä erityisesti vuokrasuhteisiin liittyviä pieniä riitoja käräjäoikeuteen. Esitys on rajattu koskemaan asuinhuoneiston vuokrasuhteita, sillä asuminen on ihmisen perustarve ja siihen liittyvät riidat koskettavat usein kaikkein arkisimpia tarpeita: kotia, turvaa ja luottamusta.

Lakivaliokunta on saanut tämän esityksen käsiteltyä huolellisesti. Siihen on tehty tarpeellisia muutoksia, jotta se voi nyt edetä täysistuntokäsittelyssä valmiiksi.

Arvoisa puhemies! Me tiedämme, että vuokra-asioihin liittyviä riitoja jää tänä päivänä viemättä tuomioistuimeen. Syynä on usein pelko kustannuksista, oikeusprosessin raskaudesta ja epävarmuudesta. Tämän esityksen tavoite muuttaa tilannetta. Pienten riita-asioi-

den menettely on yksinkertaistettu, joustavampi ja kustannuksiltaan saavutettavampi. Se tuo oikeuden lähemmäksi tavallista ihmistä ja lisää luottamusta siihen, että myös pienemmissä asioissa oikeus toteutuu. Lisäksi, kun ihmiset kokevat, että riitoihin saa ratkaisun oikeusteitse, he sitoutuvat paremmin lakeihin ja sopimuksiin. Tämä vahvistaa yhteiskunnan eheyttä ja luo vakautta, joka heijastuu aina kansalaisten turvallisuudentunteeseen. Siksi haluamme parantaa oikeuden saatavuutta, nopeuttaa ja yksinkertaistaa oikeusmenettelyä, keventää kustannuksia ja vähentää oikeudenkäyntien pelkoa. Meidän velvollisuutemme lainsäätäjinä on varmistaa, että oikeus kuuluu aivan kaikille, ei vain niille, joilla on varaa pitkiin ja kalliisiin prosesseihin. Tämä esitys on askel kohti oikeudenmukaisempaa Suomea, jossa kansalaiset voivat elää turvallisesti tietäen, että heidän oikeuksiaan suojellaan.

Arvoisa puhemies! Meidän yhteinen tehtävämme on vahvistaa kansalaisten luottamusta oikeusjärjestelmään. Kuten lakivaliokunta on tuonut esiin, on tärkeää tulevaisuudessa selvittää mahdollisuuksia laajentaa pienten riita-asioiden menettelyn soveltamisalaa myös uusiin asiakas- ja asiaryhmiin sekä seurata pienten riita-asioiden menettelyn toimivuutta ja vaikutuksia pitkällä aikavälillä. Nämä huomiot tekevät esityksestä entistäkin vastuullisemman. Tämän esityksen myötä rakennamme oikeudenmukaista, turvallista ja luotettavaa Suomea. Ennen kaikkea rakennamme kotia, joissa jokaisen kansalaisen ääni kuuluu ja oikeus toteutuu. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

14.44 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on uudenlainen oikeudenkäyntimenettely, niin sanottu vähän kevennetty menettely. Voi sanoa, että nämä ovat niitä arkielämässä tapahtuvia riitoja, kun puhutaan vuokrasuhteesta ja siihen liittyvistä asioista, asunnon kunnosta ja kaikista tämmöisistä kysymyksistä. Ne ovat niitä, joista saattaa tulla riita-asioita, ja niitten käsittelyä on varmasti jo rajoittanut tänä päivänä se, että nämä oikeudenkäynnit ovat tällä hetkellä aika kalliita ja kestävät pitkään. Sen takia tämmöinen kevennetty menettely on varmasti paikallaan. Ehkä iso peruste on myös se, että vuokralla asumisen määrä kasvaa koko ajan. Suhteellisesti ihmiset asuvat enempi vuokralla, kaupungeissa yli puolet alkaa olla jo vuokra-asumista. Siinäkin mielessä on hyvin perusteltua tätä viedä eteenpäin.

Tämä 10 000 euroa rajana voi tuntua tässä pieneltä, mutta se on iso rahamäärä yksittäisellä ihmisellä, tavallisella ihmisellä. Siinä mielessä tämä mittaluokkakin on tässä laitettu aika hyväksi, että saa sen helposti käsiteltyä. Sitten tämä kuluriski, jos ei pärjää siinä, on myöskin rajattu, ja nämä molemmat raamittavat hyvin tätä tilannetta. No, sitten jos tätä katsotaan näitten oikeudenkäyntien kannalta, niin voi olla, että näitä juttuja tulee enemmän, mutta toisaalta minä luulen, että tämä myöskin nopeuttaa niitten käsittelyä, kun tässä ollaan menossa aika lailla semmoiseen sujuvaan käsittelyyn.

Se, mikä minua tässä huolettaa, arvoisa puhemies, on tämä avustajan rooli. Täällä on nyt avustajamenettelyä kevennetty, ja asianosaisen oikeudenkäyntiasiamiehenä ja -avustajana voi toimia rehellinen ja muuten kyseiseen tehtävään sopiva ja kykenevä täysi-ikäinen henkilö, joka ei ole konkurssissa, joka on muuten toimintakelpoinen ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajattu, voi olla oikeustieteen ylioppilas ja niin poispäin. Mutta se, että käytännössä niitä juttuja ovat siellä oikeudenkäynnissä avustamassa sellaiset henkilöt, jotka eivät välttämättä tunne kaikkia oikeudellisia yksityiskohtia, voi olla semmoinen kysymysmerk-

ki. Mutta toisaalta tämä laajuus on tässä semmoinen, että näin tässä varmasti kyllä oikeutta saadaan helpommin toteutettua, ja kyllä siihenkin kokemusta varmaan monella syntyy.

Arvoisa puhemies! Tässä on lakivaliokunta kiinnittänyt huomiota tämän menettelyn suppeaan soveltamisalaan, ja olen samaa mieltä, että tämä nyt on rajattu kuitenkin aika pieneen osaan oikeudenkäynti- ja riita-asioita. Siinä mielessä tämä valiokunnan lausuma, että selvitetään sitä, voisiko tätä laajentaa, toisaalta mahdollistaisi, että tuodaan sinne joitain muitakin asioita, ja ehkä se sitten lyhentäisi meidän oikeudenkäyntikäsittelyjä, koska jutturuuhkaa saadaan purettua sieltä vähän perusteellisemmasta oikeuskäsittelystä. Avustajien oikeudenkäyntikulut ovat nousseet aika voimakkaasti: vuodesta 1995 vuoteen 2019 mennessä ne ovat kaksi ja puoli kertaa suuremmat, eli sekin kertoo, että tämä on kallistunut. Tämmöiset pienet jutut ovat sen takia varmasti jääneet vähän hoitamatta.

Kaiken kaikkiaan tämä on kevyempi ja nopeampi tapa käsitellä riita-asioita, ja lopputulos varmaan saadaan näin hyvin aikaiseksi. Tätä kannattaa viedä eteenpäin, ja hyvä, että tämä on yksimielisesti viety eteenpäin. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Päivärinta, olkaa hyvä.

14.49 **Susanne Päivärinta kok:** Kiitos, arvoisa puhemies! Oikeusprosessien kohtuuttoman pitkä kesto, se on vakava perus- ja ihmisoikeusongelma Suomessa — sitä se on edelleen. Samalla riita-asioiden oikeudenkäyntikulut ovat merkittävästi kasvaneet. Nyt hallitus esittääkin uutta pienten riita-asioiden menettelyä, joka on askel oikeaan suuntaan. Jatkossa vuokrariidat enintään 10 000 euroon asti tai ilman rahallista arvoa voitaisiin siis käsitellä käräjäoikeudessa nykyistä kevyemmin, nykyistä nopeammin ja nykyistä edullisemmin. Asianosainen, niin kuin täällä on nyt monesti jo kuultu, voisi sitten ajaa asiaansa ilman juristin apua, ja tuolloin oikeudenkäyntikuluriski on huomattavasti matalampi.

Kuten perustuslakivaliokunta ja me lakivaliokunnassakin, itsekin pidän siis erittäin tärkeänä sitä, että pienten riita-asioitten menettelyä laajennetaan jatkossa myös muihin asiaryhmiin. Oikeuden saatavuutta, toden totta, on parannettava laajemmin meillä Suomessa. Mahdollisuus hakea oikeutta kuuluu ihan kaikille, ei vain niille, joilla on varaa pitkiin ja kalliisiin prosesseihin.

Arvoisa puhemies! Kuten totesin, oikeudenkäyntikulut ovat todella nousseet rajusti Suomessa. Joissakin tapauksissa kulut voivat olla jopa suuremmat kuin itse riidan arvo — eihän sellaisessa ole mitään järkeä. Ei siis myöskään ole ihme, että varsinkin näitä pienehköjä riita-asioita on saatettu Suomessa tuomioistuimiin kansainvälisestikin verrattuna hyvin vähän. Hallituksen esitys pienten riita-asioiden menettelystä pyrkii siis madaltamaan kynnystä hakea oikeutta — kynnystä hakea oikeutta, jokaisen ihmisen perusoikeus. Asioita voisi siis hoitaa jatkossa myös osittain sähköisesti. Lisäksi oikeudenkäyntikulujen riskiä rajataan. Hävinnyt osapuoli maksaisi pääsääntöisesti enintään 500 euroa tai pääkäsittelyssä 1 000 euroa vastapuolen kuluja. Tämä on merkittävä muutos, ja se voi olla jopa niin merkittävä, että juuri tämä ratkaisee sen, uskaltaako ihminen viedä asiansa tuomioistuimeen, uskaltaako ihminen lähteä hakemaan oikeutta.

Arvoisa puhemies! Tämä on todella perusteltua, ja ilman tällaista kulukattoa riski ei pienenisi eikä oikeuden saatavuus silloin todennäköisesti parantuisi.

Arvoisa puhemies! Tämä pienten riita-asioiden esitys lähti meiltä lakivaliokunnasta yksimielisenä, ja se on hyvä esitys. Tämä on hyvä esitys, mutta ei tämä vielä riitä, tämä on vasta alkua. Soveltamisala, kuten on todettu, on nyt tässä hyvin kapea. Se koskee vain

vuokrariitoja. Samaan aikaan tiedämme hyvin, että on monia muitakin riita-asioita, on muitakin pieniä kiistoja, jotka jätetään viemättä oikeuteen juuri kulujen ja pitkien käsittelyaikojen vuoksi, joten tätä menettelyä todella tulee laajentaa mahdollisimman pian myös muihin asiaryhmiin, sellaisiin, jotka soveltuvat tähän. Toki uudistuksen toimivuutta on seurattava tarkasti. Vaikutuksia oikeuden saatavuuteen, käsittelyaikoihin ja kustannuksiin tulee arvioida, ja totta kai sitten, jos ongelmia ilmenee, tarvittaessa korjataan suuntaa.

Koko ajan on totta kai huolehdittava myös siitä, että tuomioistuimilla on riittävät resurssit.

Arvoisa puhemies! On tärkeää, että tämä esitys on nyt tuotu, koska tämä esitys tunnistaa todellisen ongelman. Ongelma on se, että oikeutta ei ole tällä hetkellä saatavilla kaikille. Oikeus ei saa olla saatavilla vain niille, joilla on varaa siihen. Pienten riita-asioiden menettely on askel kohti oikeudenmukaisempaa Suomea, kohti oikeudenmukaisempaa järjestelmää, mutta työtä on jatkettava, ja sen me teemme, jotta Suomessa aidosti jokainen voi hakea oikeutta silloin, kun sitä tarvitsee. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lehtinen, olkaa hyvä.

14.53 **Rami Lehtinen ps:** Arvoisa puhemies! Olen myös hyvin tyytyväinen siihen, että tämä käsittelyssä oleva asia oli yksimielinen valiokunnassa. Tämä on oikeaan suuntaan menevä muutos, koska suurimmat esteet saada nykyisellään oikeutta oikeudenkäyntien kautta ovat kuluriski ja oikeudenkäynnin pitkä kesto.

En malta olla tässäkin tilaisuudessa mainitsematta sitä viime vuonna ollutta tapausta, jossa 606 euron sähköriita johti siihen, että eläkeläispariskunnalta vaadittiin 800 000 euron oikeudenkäyntikuluja, joista asianajokulut olivat 670 000 euroa. Eli jos tätä hieman laajennettaisiin, niin tällainenkin asia jatkossa olisi mennyt tämän menettelyn piiriin ja siinä kohtaa sitten lasku olisi ollut eläkeläispariskunnalle aika paljon pienempi mitättömästä riidasta. Mutta tämä kuvastaa hyvin sitä tilannetta, missä nykypäivänä eletään, ja sitä, miksi tällaista lakia tarvitaan tähän nykytilanteeseen.

Harmillista on tosiaan se, että tämä on hyvin suppeasti rajattu, mutta toisaalta on ehkä ymmärrettävää, että halutaan kokeilla, miten tällainen malli toimii, ja sitten sitä jatkossa on helppo laajentaa, mikäli se havaitaan hyväksi. Tämänkin asiapiirin sisällä haluaisin vielä korostaa sitä, että ne häädöt, joita tässä menettelyssä käsitellään, tulisivat korostuneen nopeasti käsitellyiksi johtuen ihan siitä, että on myöskin erittäin ongelmallinen tilanne nykypäivänä se, että jos taloyhtiössä on asukas, joka häiritsee joka yö muita asukkaita, niin sitten häädön suorittamiseen menee aikaa useita kuukausia. Se on kohtuuton tilanne muille asujille, ja siksi tähänkin asiaan liittyen olisi hyvä vielä painottaa tiettyjen asioiden kiireellisyyttä.

Jotta tämä asia voisi jatkossa laajentua, niin mielestäni keskeistä on, niin kuin tässä esityksessä tuodaan esiinkin, korostaa sähköistä menettelyä eli sitä, että aineisto on pääosin sähköinen. Se mahdollistaisi tulevaisuudessa tekoälyn käytön merkittävän lisäämisen esimerkiksi pohjaesitysten tekemiseen tai loppupäätelmien tekemiseen, jolloin tämä entisestään nopeutuisi ja myöskin halpenisi, elikkä saataisiin tekoälyä hyödynnettyä pohjatietoon ja asioiden käsittelyyn. On selvää, että pieniä riita-asioita, jos laajennetaan kaikkiin oikeudenkäyntien aloihin, on niin paljon, että eivät meidän edellytykset riitä oikeudenkäynneissä ja tuomioistuimissa siihen, että saataisiin ne kaikki käsiteltyä, mikäli me emme käytä hyväksemme teknologiaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

14.56 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa herra puheenjohtaja! Itsekin olen muutamassa kerrostaloyhtiössä hallituksen puheenjohtajana. Tämä on varsin mielenkiintoinen asia ainakin taloyhtiön kannalta, jos tämä todellakin nopeuttaa sellaisia tilanteita, joissa taloyhtiö on vuokranantajana joko liiketilassa taikka omistamassaan asuinhuoneistossa ja siinä vuokralaiset jättävät maksunsa maksamatta.

Mutta saadaanko tämä ulotettua myös niihin tilanteisiin, joissa osakkeenomistaja on jättänyt kolmen kuukauden yhtiövastikkeet maksamatta ja taloyhtiö vuokraa tämän huoneiston eteenpäin ja siinä tilanteessa sattuu onneton tilanne, että tämä vuokralainenkin jättää vuokrat maksamatta? Saadaanko nämäkin menettelyt nopeutettua tällaiseen käsittelyyn? — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 89/2025 vp sisältyvien 1.—6. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta hyväksyi valiokunnan mietinnössä ehdotetun uuden, 7. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.